

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша –
англійська

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	перший (бакалаврський) рівень
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	01 Освіта / Педагогіка
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	014.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр середньої освіти (за предметною спеціальністю «Англійська мова та зарубіжна література»)
ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ	Вчитель англійської, німецької мов та зарубіжної літератури закладу загальної середньої освіти
КВАЛІФІКАЦІЯ В ДИПЛОМІ	Ступінь вищої освіти: Бакалавр Спеціальність: 014.021 Середня освіта. (Англійська мова та зарубіжна література) Освітня програма «Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша – англійська» Професійна кваліфікація: Вчитель англійської, німецької мов та зарубіжної літератури закладу загальної середньої освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

Фалько Н.М./

(протокол № 19 від 28 червня 2024р.)

Оновлена освітня програма вводиться в дію з «01» вересня 2024 р.

Ректор Фалько Н.М..

Наказ № 53/01-05 від «28» червня 2024 р.

Запоріжжя 2024 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

Освітньої програми

«Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша – англійська

Гарант освітньої програми
(Наказ № 05/01-05 від 05.01.2023 р.)

підпис

301250

прізвище, ім'я, по батькові

Завідувач випускової кафедри

підпис

301250

прізвище, ім'я, по батькові

Голова Вченої ради філологічного
факультету

підпис

Т.В. Сіроштан

прізвище, ім'я, по батькові

Начальник навчального відділу

підпис

О.В. Котенко

прізвище, ім'я, по батькові

Голова науково-методичної
ради МДПУ ім. Б.Хмельницького

підпис

О.В.Бунчук

прізвище, ім'я, по батькові

Голова комісії Вченої ради
МДПУ ім. Б.Хмельницького
з експертизи якості

освітніх програм спеціальностей

Н.А. Сегеда

прізвище, ім'я, по батькові

ПЕРЕДМОВА

Склад розробників освітньої програми:

301250 – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри методики викладання германських мов МДПУ імені Богдана Хмельницького – керівник групи.

Коноваленко Тетяна Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри методики викладання германських мов МДПУ імені Богдана Хмельницького – член робочої групи зі складу викладачів.

Баранцова Ірина Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри методики викладання германських мов МДПУ імені Богдана Хмельницького – член робочої групи зі складу викладачів.

Члени робочої групи зі складу стейкхолдерів:

1. Сахацька Оксана Олександрівна, вчитель англійської мови, вчитель вищої категорії Мелітопольської ЗОШ № 11 ММР ЗО.
2. Дударьок Оксана Миколаївна, вчитель німецької мови, спеціаліст вищої категорії Миколаївського ліцею № 22 Миколаївської міської ради Миколаївської області
3. М. Г. – здобувачка вищої освіти групи 112/1-ф, спеціальності 014.021 Середня освіта (Англійська мова і література) ОПП «Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша – англійська» першого (бакалаврського) рівня.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Курсакова Тетяна, викладач англійської мови Комунального навчального закладу Хіміко-Екологічного ліцею Дніпровської міської ради.
2. Кончович Катерина, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання Мукачівського державного університету.

Гарант освітньої програми

301250

канд. пед. наук, доцент

Актуалізовано:

ОП введення в дію (рік)	2018 р.				
Дата виходу стандарту та посилання на стандарт					
Перегляд ОП Дата та номер протоколу засідання Вченої ради університету	протокол № 17 від «28» травня 2020 р.	протокол № 18 від «29» червня 2021 р.	протокол № 14 від «28» червня 2022	протокол № 16 від «29» червня 2023	протокол № 19 від « 28» червня 2024
Підпис гаранта					
ПІБ гаранта ОП	Тарасенко Т.В.	Тарасенко Т.В.	Матюха Г.В.	301250	301250

1. Профіль освітньо-професійної програми

«Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька),

перша –англійська»

1. Загальна характеристика	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, філологічний факультет, кафедра методики викладання германських мов
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)
Форми навчання	Денна, заочна
Освітня кваліфікація	Бакалавр середньої освіти (за предметною спеціальністю "Англійська мова та зарубіжна література")
Професійна кваліфікація	Вчитель англійської, німецької мов та зарубіжної літератури закладу загальної середньої освіти
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти: Бакалавр. Спеціальність: 014.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) Освітня програма: "Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша - англійська" Професійна кваліфікація: Вчитель англійської, німецької мов та зарубіжної літератури закладу загальної середньої освіти
Додаткові вимоги до правил прийому	Наявність повної загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти, освітнього рівня «молодший бакалавр» або першої вищої освіти
Мова(и) викладання	Українська, англійська, німецька
Наявність акредитації	Акредитована Державною акредитаційною комісією Навчально-методичного центру з питань якості освіти МОН України. Протокол № 123 від 20 грудня 2016 р.
Рівень програми	QF – level 6 / EQF – First cycle / НРК – рівень 6
Опис предметної області	<p>Об'єкт вивчення: освітній процес у закладах загальної середньої освіти (Англійська, німецька мови та зарубіжна література).</p> <p>Цілі навчання: формування інтегральних, загальних і фахових компетентностей вчителя (англійської, німецької мов та зарубіжної літератури) закладу загальної середньої освіти, необхідних для організації навчання та виховання здобувачів шляхом формування у них ключових компетентностей і світогляду на основі загальнолюдських і національних цінностей, а також розвитку інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей необхідних для успішної самореалізації та продовження навчання.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: англійська, німецька мови (теорія і практика), лінгвокраїнознавство Великої Британії та Німеччини, теорія літератури, література англійськомовних та німецькомовних країн, історія зарубіжної літератури, педагогіка, загальна і вікова психологія, методики навчання англійської, німецької мов та зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові, філологічні, психолого-педагогічні та дослідницькі методи, сучасні методики навчання іноземних мов та навчання зарубіжної літератури, студентоцентровані способи організації освітнього процесу, технології урочної та позаурочної діяльності, інформаційно-комунікаційні технології в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>Інструменти та обладнання: використання навчальних, наукових, методичних, мультимедійних засобів і ресурсів, науково-методичного центру "Lingua", Інтернет-інструментів і відповідного обладнання в освітньому процесі; навчально-методичне забезпечення освітніх компонентів та освітнього середовища; сайт центру освітніх дистанційних технологій з вбудованою системою відеоконференції зв'язку BigBlueButton та іншими мультимедійними функціями (завдання, семінар, урок, форум, книга, тест, глосарій, вікі, анкета тощо).</p>

Академічні права випускників	Право продовжити навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти або здобувати другу вищу освіту за першим (бакалаврським) рівнем, а також набути додаткові кваліфікації в системі післядипломної, інформальної та неформальної освіти.
Працевлаштування випускників	Випускники можуть працювати (відповідно до Національного класифікатора України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 [Режим доступу: https://www.dk003.com/] на посадах: 2320 – вчителі закладів загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти; 235– інші професіонали в галузі освіти і навчання.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://fsusgum.mdpu.org.ua/kafedra-germanskoyi-filologiyi/osvitni-programy-ta-navchalni-plany/
Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	На базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС (7200 год.). Програма передбачає: - обов'язкові компоненти освітньої програми (ОП) (180 кредитів ЄКТС, 5400 год.); - вибіркові компоненти освітньої програми (ВК) (60 кредитів ЄКТС, 1800 год.). Обсяг освітньо-професійної програми за скороченим терміном навчання становить 180 кредитів ЄКТС (5400 год.). Передбачено: - обов'язкові компоненти освітньої програми (ОП) (132 кредити ЄКТС, 3960 год.); - вибіркові компоненти освітньої програми (ВК) (48 кредитів ЄКТС, 1440 год.).
Мета освітньої програми	Підготовка вчителів англійської, німецької мов та зарубіжної літератури закладів загальної середньої освіти зі сформованою професійною компетентністю й універсальними навичками здатних організувати навчання та виховання здобувачів освіти на основі загальнолюдських і національних цінностей в умовах невизначеності і мінливості освітнього середовища регіону і країни; розвиватись особистісно і професійно упродовж життя.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма передбачає розв'язання складних спеціалізованих завдань та проблем у сфері підготовки вчителів англійської, німецької мов та зарубіжної літератури, зокрема формування в них: - здатності вирішувати педагогічні проблеми, розв'язувати складні завдання іншомовної освіти та навчання зарубіжної літератури; - спроможності ефективно застосовувати на практиці засвоєні знання у галузі філологічної науки і методик навчання іноземних мов та зарубіжної літератури; - вміння, застосовувати як традиційні, так й інноваційні підходи до вирішення проблем філологічної освіти в закладах загальної середньої освіти; - вміння здійснювати науково-дослідну роботу в галузі філології та методик навчання іноземних мов і зарубіжної літератури; систематизувати наукові факти; застосовувати методи аналізу і синтезу; готувати звіти, публікації, власні розробки і презентувати їх.
Основний фокус освітньої програми	Формування професійної компетентності та універсальних навичок майбутнього вчителя англійської, німецької мов та зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти для здійснення освітньої, наукової, виховної, організаційної та інноваційної діяльності філологічного (іншомовного) спрямування з урахуванням сучасних вимог регіонального і національного характеру, тенденцій розвитку освіти і вимог до освітнього середовища (інклюзивність, адаптивність, полікультурність), у відповідності до принципів функціонування національного і світового інформаційного і медіапростору, загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

<p>Особливості програми</p>	<p>Програма передбачає комплексну підготовку фахівців у галузі загальної середньої освіти шляхом поєднання опанування філологічних і психолого-педагогічних дисциплін з навчальними та виробничою (педагогічною) практикою.</p> <p>Особливостями ОП є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - практико-орієнтований підхід до навчання; - використання інноваційних методів та інструментів у викладанні; - особистісно-зорієнтований підхід до здобувачів; - інтегрована підготовка фахівців з англійської та німецької філології, зарубіжної літератури, що насамперед задовольняє регіональні потреби закладів загальної середньої освіти; - можливості для поєднання навчання і досліджень на базі наукових і науково-методичних підрозділів факультету та університету.
<p>Викладання та навчання</p>	<p>Студентоцентроване навчання, дистанційне, змішане навчання і самонавчання з використанням дистанційних освітніх технологій (на платформі Moodle), навчання через навчальні і виробничу (педагогічну) практики, проблемно-орієнтоване навчання, кейс-технології, індивідуально-творчий та праксіологічний підходи.</p> <p>Підхід до викладання та навчання передбачає підтримку, консультування та тісну співпрацю здобувачів з науково-педагогічними працівниками, професіоналами-практиками та роботодавцями, залучення здобувачів до участі у заходах методичного, освітнього, виховного і розвивального характеру, наукових конференціях, олімпіадах, конкурсах. Викладання реалізується через кредитну-трансферну накопичувальну систему організації навчання, спрямованого на посилення практичної орієнтованості та творчого пошуку; проводиться у формі лекційних, семінарських та практичних занять, самостійної роботи на основі підручників, конспектів лекцій, методичних рекомендацій, авторських розробок НПП, літературних та інтернет джерел, установчих конференцій з використанням ресурсів сайту центру освітніх дистанційних технологій та інших технологічних рішень, консультацій з керівниками з навчальних і виробничої (педагогічної) практик, консультацій наукових керівників щодо підготовки курсових робіт.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за бально-накопичувальною системою через оцінювання певних видів діяльності, визначених в межах кожного освітнього компонента, у тому числі самостійної роботи, та підсумкового контролю. Підсумковий семестровий контроль – екзамени та заліки, які проводяться наприкінці навчального семестру. Наприкінці опанування освітньої програми відбувається підсумкова атестація.</p> <p>Робота здобувачів на навчальних заняттях та їх самостійна робота з кожного освітнього компонента оцінюється за видами навчальної діяльності, визначеними викладачем з урахуванням специфіки цього освітнього компонента (есе, реферат, практико-орієнтовані завдання, практичні кейси, ситуативні вправи, фрагменти уроку, відеопрезентація, творчі завдання, проектна робота тощо).</p> <p>Оцінювання здійснюється на засадах академічної доброчесності, об'єктивності і прозорості. Підсумкова атестація проводиться у формі атестаційних екзаменів. Здобувачі ОП мають право на подання апеляції, оскарження оцінки.</p>

2. Перелік обов'язкових компетентностей випускника

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, виявлення та розв'язання проблем ініціативності та підприємливості та застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності і застосування різноманітних підходів до розв'язання професійних проблем.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, здатність до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.

ЗК 4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з

різних джерел з її критичним оцінюванням, ефективно використовувати і створювати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.

ЗК 5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).

ЗК 6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК 7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення українського суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК 9. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.

ЗК 10. Здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження, здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства та забезпечувати рівні можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 1. Здатність до перенесення системи наукових знань та інновацій у професійну діяльність та в площину навчального предмету, та усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

ФК 2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

ФК 3. Здатність здійснювати планування та моделювання змісту навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; проектувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів, добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

ФК 4. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання в очному, змішаному і дистанційному освітньому середовищі; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

ФК 5. Здатність здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.

ФК 6. Здатність до формування спільноти учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (позитивної самооцінки і я-ідентичності, самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогресі досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ФК 7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо безпечного освітнього середовища, охорони життя й здоров'я учнів, у тому числі забезпечення його інклюзивності та педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами; надання домедичної допомоги і використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

ФК 8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

ФК 9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей, професійно розвиватися упродовж життя.

Компетентності предметної спеціальності (ПК)

ПК 1. Здатність застосовувати досягнення сучасної методичної і філологічної наук, освітніх концепцій у процесі навчання іноземної мови і зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти.

ПК 2. Здатність проектувати педагогічну діяльність, прогнозувати результати освітнього процесу, володіти професійно-методичною компетентністю для планування і проведення занять з іноземної мови та зарубіжної літератури.

ПК 3. Здатність використовувати ефективні шляхи формування мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетентностей школярів у процесі навчання іноземної мови.

ПК 4. Здатність застосовувати практичні навички моделювання, конструювання освітнього процесу і змісту іншомовної підготовки для проведення навчальних занять та позакласних заходів з іноземної мови та зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти, в тому числі за умов дистанційного та змішаного навчання; здійснювати різні види оцінювання і моніторинг.

ПК 5. Здатність визначати комунікативну, пізнавальну, номінативну, емоційно-експресивну та інші функції мови, характеризувати мовні та мовленнєві одиниці у порівнянні з одиницями рідної мови.

ПК 6. Здатність виявляти закономірності літературного процесу, визначати специфіку і значення художніх концепцій і літературних творів у контексті суспільно-літературної ситуації, літературної критики і культурної епохи; давати оцінку художнього твору; визначати роль системи образів, сюжету, композиції та засобів виразності в їх поєднанні; характеризувати творчу індивідуальність автора.

ПК 7. Здатність дотримуватися сучасних норм іноземної мови в усній та писемній професійній та міжособистісній комунікації з урахуванням комунікативної ситуації та комунікативного завдання відповідно до етичних і моральних норм поведінки, прийнятих в іншомовному середовищі.

3. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Програмні результати навчання (РН)

РН 1. *Відтворює* основні концепції та принципи педагогіки і психології; *враховує* в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

РН 2. *Демонструє* вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.

РН 3. *Називає і застосовує* методи планування та моделювання змісту навчання відповідно до урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; методи проєктування осередків навчання, виховання і розвитку учнів, *класифікує* форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.

РН 4. *Добирає і застосовує* сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; об'єктивно *оцінює* результати їх навчання та ефективність власної педагогічної діяльності.

РН 5. *Вибирає* відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; *аналізує й корегує* динаміку формування спільноти учнів та їх особистісного розвитку, *визначає і застосовує* ефективні шляхи їх мотивації та саморозвитку (позитивної самооцінки і я-ідентичності, самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання) та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

РН 6. *Усвідомлює та застосовує* принципи проєктування фізично і психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів, у тому числі забезпечення його інклюзивності та педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами; надання домедичної допомоги і використання технологій здоров'язбереження під час освітнього процесу, запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.

РН 7. *Демонструє* знання основ фундаментальних і прикладних наук відповідно до предметної спеціальності; здатність до перенесення системи наукових знань та інновацій у професійну діяльність, *оперує* базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

РН 8. *Генерує* обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами; ефективно та конструктивно управляє професійною діяльністю і проєктами.

РН 9. *Застосовує* сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.

РН 10. *Демонструє* володіння сучасними технологіями пошуку і критичного аналізу наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

РН 11. *Виявляє* навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, *пояснює* необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

РН 12. *Аналізує* власну педагогічну діяльність та її результати, *здійснює* об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей, демонструє здатність професійно розвиватись упродовж життя.

РН 13. *Демонструє* знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та виявляє здатність прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини та відповідальність за ці рішення.

Програмні результати навчання для предметної спеціальності (ПРН)

ПРН 1. *Застосовує* на практиці знання про лінгвістичні, психологічні, дидактичні основи навчання іноземної мови і зарубіжної літератури та шляхи формування компетентностей учнів.

ПРН 2. *Вміє* складати, моделювати та проєктувати конспекти уроків різних типів, у тому числі для їх проведення у дистанційному режимі.

ПРН 3. *Обирає і застосовує* традиційні та інноваційні педагогічні технології, методи і прийоми навчання, а також методи оцінювання відповідно до цілей і завдань навчання і контролю з урахуванням конкретного освітнього контексту (забезпечення інклюзивності, соціо-емоційного навчання, рефлексії).

ПРН 4. *Оцінює* ефективність навчальних матеріалів та вміє адаптувати їх до конкретного освітнього контексту, використовуючи здоров'язберезувальні технології, забезпечуючи інклюзивність,

безпекожиттєдіяльності, активне та рефлексивне навчання.

ПРН 5. Уміє здійснювати міжкультурну комунікацію і долати міжкультурні бар'єри на основі знання особливостей, цінностей, властивих культурам країн мов, що вивчаються, а також знання світоглядних засад, ментальних особливостей та онтологічних характеристик української культури.

ПРН 6. Характеризує тенденції, етапи і особливості літературного процесу країн у різні епохи, визначає світоглядно-естетичну специфіку літературних течій і напрямів.

ПРН 7. Аналізує твір за його ознаками і в контексті епохи, називає жанрові особливості твору, оперуючи термінологією.

ПРН 8. Демонструє володіння іншомовною комунікативною компетентністю відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти в усіх видах усного і писемного спілкування.

ПРН 9. Доводить конкретними прикладами зв'язок між розділами мовознавства і одиницями різних рівнів системи мови, пояснює мовний і мовленнєвий матеріал, вміє сам і навчає учнів користуватися словниками різних типів.

ПРН 10. Аналізує, коментує, реферує і перекладає тексти різних стилів і тематики, демонструючи лексичну, граматичну і стилістичну компетентності.

ПРН 11. Уміє критично опрацьовувати джерела і здійснювати самостійний науковий пошук, у тому числі і з використанням емпіричних методів.

ПРН 12. Демонструє здатність критично оцінювати вітчизняний і закордонний професійний досвід, власну освітню та дослідницьку діяльність і вибудовувати стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

4. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

Реалізацію освітньої програми забезпечують науково-педагогічні працівники, які відповідають кадровим вимогам ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів вищої освіти і мають відповідні академічну та /або професійну кваліфікацію та /або професійний досвід.

Матеріально-технічне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення охоплює: навчальні корпуси, гуртожитки, пункти харчування, спортивні зали, бібліотеку, точки безкоштовного бездротового доступу до мережі Інтернет, мультимедійне обладнання, місця тимчасового знаходження ЗВО, комп'ютерні класи, лабораторію філологічних досліджень, науково-методичний центр «Lingua».

5. Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність

Здобувачі вищої освіти мають можливість в рамках національної академічної мобільності проходити у ЗВО – партнерах окремі курси, навчатися протягом семестру з подальшим визнанням отриманих результатів та зарахуванням кредитів.

Принципи академічної мобільності, у тому числі можливість навчатися за кількома спеціальностями або у кількох ЗВО одночасно, визначаються законодавством України.

Міжнародна кредитна мобільність

Принципи міжнародної академічної мобільності визначаються законодавством України, інших країн, міждержавними угодами, Положенням про реалізацію права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2023/02/Akademichna-mobilnist_27.09.2022.pdf. Кожен здобувач вищої освіти має можливість пройти процедуру визнання кредитів згідно з угодами Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького про міжнародну кредитну мобільність:

з університетом Humanitas (Сосновець, Республіка Польща) – договір №105/39- 06 від 07.12.2018 р. – термін дії необмежений,

з університетом імені Яна Длугоша (Ченстохова, Республіка Польща) – договір №102/39-06 від 01.10.2018 р. – термін дії необмежений,

а також у межах дії інших договорів (<https://mv.mdpu.org.ua/viddil-mizhnarodnyh-zv-yazkiv/normatyvno-pravova-baza-spivrobitnytstva/>)

Навчання іноземних здобувачів вищої освіти

Програма передбачає можливості навчання іноземних громадян на підставах, визначених чинним законодавством України.

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми «Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша – англійська» зі спеціальності 014.02 Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література, та їх логічна послідовність

Перелік компонентів ОП

Код н/д	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, дипломна (кваліфікаційна) робота та атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. ОBOB'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
ОК-01	Вікова фізіологія та валеологія	3	залік
ОК-02	Сучасні тенденції розвитку мовознавства	3	екзамен
ОК-03	Основи теорії літератури	3	екзамен
ОК-04	Студентоцентровані підходи до змішаного навчання	3	залік
ОК-05	Вступ до фаху	3	екзамен
ОК-05.1	Модуль 1. Професійна компетентність вчителя іноземної мови	1,5	
ОК-05.2	Модуль 2. Основи наукових досліджень	1,5	
ОК-06	Практична фонетика англійської мови	3	залік
ОК-07	Історія і культура України та європейська інтеграція	3	екзамен
ОК-08	Практичний курс української мови	3	екзамен
ОК-09	Теоретична фонетика англійської мови	3	залік
ОК-10	Теоретична граматики англійської мови	3	екзамен
ОК-11	Лінгвокраїнознавство Великої Британії	3	екзамен
ОК-12	Соціальна філософія	3	екзамен
ОК-12.1	Модуль 1. Філософія	1,5	
ОК-12.2	Модуль 2. Соціологія	1,5	
ОК-13	Право	3	залік
ОК-14	Інформаційно-цифрові технології	3	залік
ОК-15	Психологія	3	екзамен
ОК-15.1	Модуль 1. Вікова психологія	1,5	
ОК-15.2	Модуль 2. Педагогічна психологія	1,5	
ОК-16	Лінгвокраїнознавство Німеччини	4	екзамен
ОК-17	Лексикологія англійської мови	3	екзамен
ОК-18	Стилістика англійської мови	3	екзамен
ОК-19	Методика навчання зарубіжної літератури	3	екзамен
ОК-20	Історія англійської мови	3	залік
ОК-21	Література німецькомовних країн	3	диф.залік
ОК-22	Методика навчання німецької мови	3	екзамен
ОК-23	Література англомовних країн	3	екзамен
ОК-24	Безпека життєдіяльності, цивільний захист та охорона праці	3	залік
ОК-24.1	Модуль 1. Безпека життєдіяльності	1	
ОК-24.2	Модуль 2. Цивільний захист	1	
ОК-24.3	Модуль 3. Охорона праці	1	
ОК-25	Історія зарубіжної літератури	10	залік, екзамен
ОК-26	Педагогіка з навчальною практикою	9	залік, екзамен
ОК-26.1	Модуль 1. Історія педагогіки	2	
ОК-26.2	Модуль 2. Дидактика	1	
ОК-26.3	Модуль 3. Теорія виховання	1,5	
ОК-26.4	Модуль 4. Основи педмайстерності	1,5	
ОК-26.5	Модуль 5. Навчальна практика	3	
ОК-27	Методика навчання англійської мови з курсовою роботою	7	залік, екзамен
ОК-28	Практичний курс англійської мови з мовленнєвою практикою та курсовою роботою	35	залік екзамен
ОК-29	Практичний курс німецької мови з мовленнєвою практикою	34	залік, екзамен

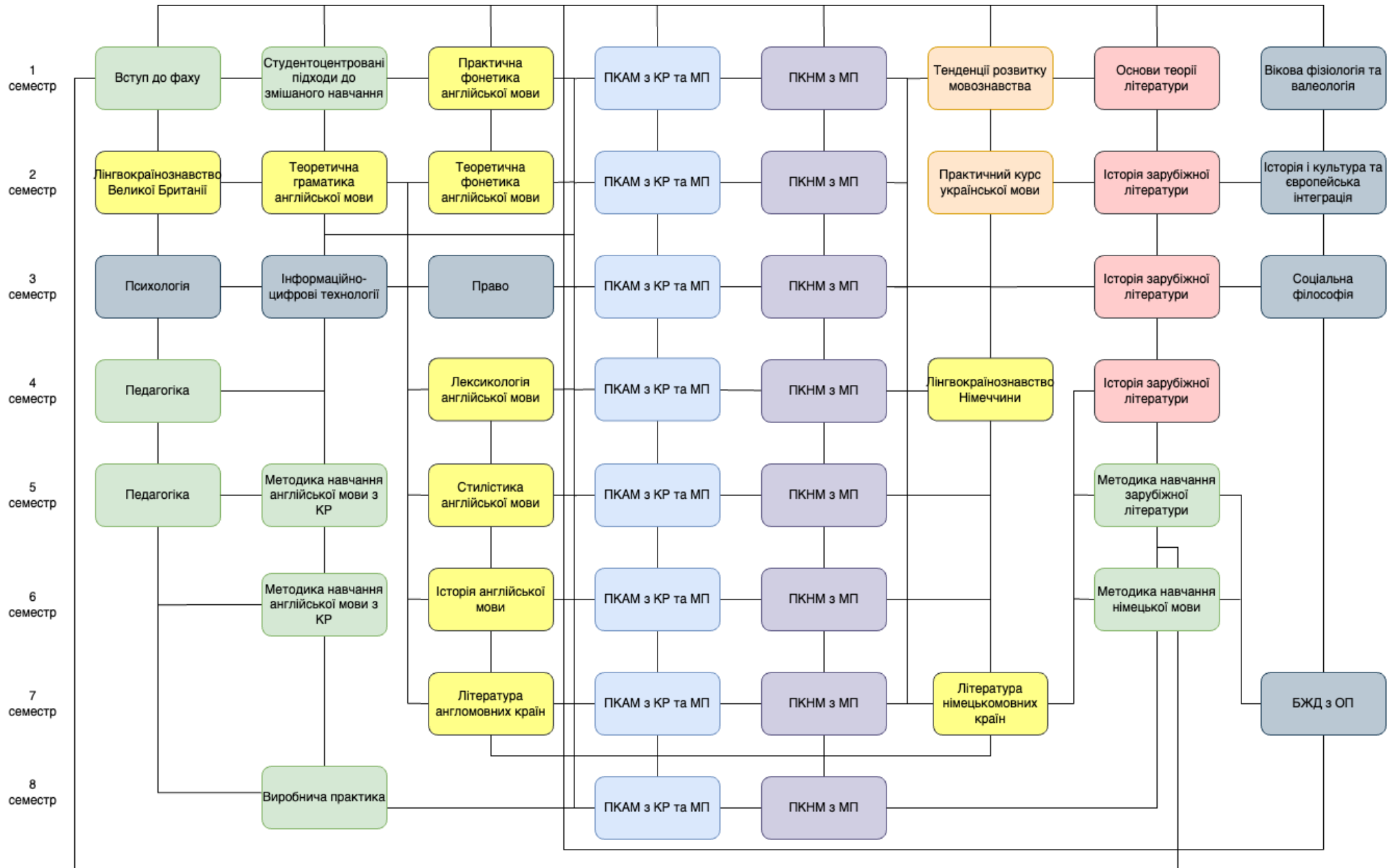
ОК-30	Виробнича практика (педагогічна)	9	диф.залік
	Атестація (підготовка та складання комплексного кваліфікаційного екзамену з психолого-педагогічних дисциплін, методик викладання англійської, німецької мов та зарубіжної літератури)	1,5	
	Атестація (підготовка та складання комплексного кваліфікаційного екзамену з англійської, німецької мов та зарубіжної літератури)	1,5	
Усього за обов'язковими компонентами освітньої програми		5400\180	
1. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ (60 кредитів) (освітні компоненти цієї освітньої програми, інших освітніх програм та освітні компоненти для реалізації широких освітніх потреб) (Каталог вибіркового освітніх компонентів на сайті університету) Вільний вибір: 2 рік навчання – 24 кредити; 3 рік навчання – 20 кредитів; 4 рік навчання – 16 кредитів			
Код н/д	Семестр	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
	3	4	залік
	4	4	залік
	4	4	залік
	4	4	залік
	4	4	залік
	4	4	залік
	5	4	залік
	5	4	залік
	6	4	залік
	6	4	залік
	6	4	залік
	7	4	залік
	7	4	залік
	8	4	залік
	8	4	залік
Усього за вибілковими компонентами освітньої програми		1800\60	
Позакредитні дисципліни:			
ПК	Фізичне виховання	позакредитна	залік
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		7200\240	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі складання комплексних кваліфікаційних екзаменів: - з психолого-педагогічних дисциплін, методик викладання англійської, німецької мов та зарубіжної літератури; - з англійської, німецької мов та зарубіжної літератури
Вимоги до комплексного екзамену (за кваліфікацією)	Комплексні кваліфікаційні екзамени мають на меті перевірку досягнення результатів навчання, визначених освітньою програмою.

Структурно-логічна схема

7. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти здійснюється у відповідності до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького та інших нормативних документів й передбачає здійснення таких процедур і заходів:

Процедури та заходи системи внутрішнього забезпечення якості згідно Закону України «Про вищу освіту»	Оцінка стану формування і застосування відповідних процедур та заходів в Університеті
1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти	Розроблені та діють: <ul style="list-style-type: none"> - Положення про організацію освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, - Положення про участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького, - Положення про внутрішнє забезпечення якості вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького, - Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, - Положення про стейкхолдерів освітніх програм у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
2) здійснення моніторингу та Періодичного перегляду освітніх програм	Здійснюється щорічно відповідно до: <ul style="list-style-type: none"> - Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького, - Положення про гарантів освітніх програм у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб	Впроваджено механізм оцінювання досягнень здобувачів – претендентів на отримання стипендій; оцінювання науково-педагогічних працівників на основі рейтингів науково-дослідної, методичної та працівників ЗВО та Регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб організаційної роботи і рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів. Регулюється: <ul style="list-style-type: none"> - Правилами призначення академічних і соціальних стипендій здобувачам вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького,

	<p>- Положенням про рейтингове оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Результати оцінки та рейтингування оприлюднюються на офіційному сайті університету.</p>
4) забезпечення підвищення Кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників	<p>Відбувається на регулярній основі. Ведеться робота над посиленням практичної складової підвищення кваліфікації НПП в системі післядипломної та неформальної освіти, зокрема, шляхом проходження стажувань на підприємствах, установах, організаціях в межах України та закордоном, участі у міжнародних проектах, грантових програмах, навчання за сертифікаційними програмами.</p> <p>Регулюється:</p> <p>- Положенням про професійний розвиток науково - педагогічних та педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.</p>
5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у т.ч. самостійної роботи здобувачів, за кожною освітньою програмою	<p>Забезпечено необхідними ресурсами (матеріальна база, навчально-методичне та інформаційно-технічне забезпечення, освітня платформа Moodle).</p>
6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	<p>Використовуються інформаційні системи ЄДЕБО.</p>
7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	<p>Інформація про освітньо-професійну програму, ступені вищої освіти та професійні кваліфікації оприлюднюється на веб-сайті університету: https://mdpu.org.ua/; та кафедри https://fsusgum.mdpu.org.ua/kafedra-germanskoyi-filologiyi/osvitni-programy-ta-navchalni-plany/</p>
8) забезпечення дотримання Академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти	<p>Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти регулюється:</p> <p>Положенням про запобігання академічного плагіату в освітній діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;</p> <p>Положенням про академічну доброчесність у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;</p> <p>Кодексом академічної доброчесності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;</p> <p>Порядком застосування програмних засобів з метою запобігання та протидії проявам академічної недоброчесності в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.</p> <p>Для здобувачів вищої освіти затверджено Положення про кваліфікаційні (дипломні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана</p>

	Хмельницького. В університеті створено постійну комісію Вченої ради з питань академічної доброчесності та запобігання плагіату в освітній діяльності.
9) інші процедури і заходи	Діючу інституційну структуру системи внутрішнього забезпечення якості відображено у Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти В Університеті діє Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

8. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Про вищу освіту: Закон України від 05 вересня 2017 р. №2145-VIII (останні зміни від 23.04.2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Про застосування англійської мови в Україні: Закон України від 04 червня 2024 р., № 3760-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3760-20#Text>
3. Національна рамка кваліфікацій: Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
4. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#n5>.
5. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 (останні зміни від 16.12.2022 № 1392). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
6. Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти: Наказ МОН України у редакції від 03.04.2024 р. № 441. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0600729-16#Text>
7. Професійний стандарт за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)" Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 2736-20 від 23 грудня 2020 р. URL: <https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=22daac6a-f0db-4de0-47aa6b2ecb99>
8. Стратегія регіонального розвитку Запорізької області на період до 2027 року. URL: <https://www.zoda.gov.ua/news/48277/strategiya-regionalnogo-rozvitku-na-period-do-2027-roku.html>;
9. Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (наказ від 18.04.2023 р. № 18-01-05 П-470-48-96-2023 Редакція 05) https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2023/05/470_osvitnya-programa_18.04.2023.pdf
10. Положення про вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (наказ від 26.08.2024р. №63/01-05 П-33-46-96-2024 Редакція 07) https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2024/08/Polozhennya_vilnyj-vybir_26.08.2024.pdf;
11. Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (наказ від 28.06. 2024 року № 54/01-05 П -28-46-95-2024 Редакція 04) https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2024/07/28_balno-nakop-systema-otsinyuvannya_28.06.2024.pdf
12. Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2018 № 776 «Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти». URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>;

13. Наказ Міністерства освіти і науки України від 04.03.2024 № 260 «Про затвердження Переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), спеціалізацій предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)), спеціалізацій спеціальностей 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) та 016 Спеціальна освіта, за якими здійснюється розміщення державного (регіонального) замовлення» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0405-24#Text>